
Bijzondere eilegplaats van de Ringslang

Jelle Hofstra

Op de ochtend van 30 september vonden medewerkers van Provincie Waterstaat Fryslân bij graafwerkzaamheden tot hun grote verbazing een 20-tal eieren van een Ringslang. Ze waren bezig de oever van de Tjonger bij de 2^e Sluis onder Jubbega, Friesland, te herstellen. Bij het uitgraven van de wegverzakking, veroorzaakt door de kapotte beschoeiing, vond men op een diepte van zo'n 20 cm tussen de modder en onder een korte balk, de aaneen gekleefde eieren van de slang. In eerste instantie dacht men met een stuk tempex van doen te hebben, zodat enkele eieren helaas beschadigd werden en er zelfs al

een jong te voorschijn kwam. Aangezien terugplaatsen van het broedsel niet mogelijk was, werd contact met Jelle Hofstra uit Gorredijk gezocht. Die heeft de eieren mee naar huis genomen en in een speciaal voor dit doel vervaardigde broedstoof geplaatst. Helaas bleken na enkele dagen dat alle, bijna volgroeide slangetjes in het ei waren afgestorven. Overigens wel een merkwaardige plek voor de ringslang om daar eieren af te zetten. Er is namelijk nogal wat broeiwarmte voor nodig om de eieren ongeveer op een temperatuur te houden tussen de 24 en 28 graden Celsius. Ook moet de luchtvochtigheid vrij hoog

Medewerker van Provincie Waterstaat Fryslân aan het graven waarbij hij op een eilegsel stuitte.

foto: Jelle Hofstra

foto's: Jelle Hofstra

Op de linker foto is het eilegsel te zien direct na de opgraving. Enkele eieren waren beschadigd. Een ontwikkeld jong ringslangetje (zie witte cirkel) hangt uit de eischaal.

De onbeschadigde eieren zijn meegenomen en in een bloedstoof geplaatst. Maar helaas zijn geen van deze uitgekomen. Toen het bleek dat er geen leven meer in de eieren zat, zijn de eieren opengemaakt. Alle eieren bevatten een volgroeide, dode, ringslang. Deze zijn op de rechter foto te zien.

zijn. De plek heeft vermoedelijk toch aan beide eisen voldaan. Jaren terug werden eveneens eieren van de ringslang langs de Tjonger gevonden zo'n drie kilometer verderop. Toen werden zeer veel eilegels afgezet in vermolmd stobben, restanten van ooit gevelde populieren. Die stobben zijn er niet meer en ringslangenvrouwen moesten dus voor hun eieren nieuwe afzetplaatsen vinden. Op deze plek is het slecht afgelopen.

Broedsucces in Bijlmerweide – Geerdinkhof

De Bijlmerweide is het groene park van de Bijlmermeer, 50 hectare groot, gelegen tussen Geerdinkhof en de Provinciale weg/Weespertrekvaart. In dit groengebied huist een populatie ringslangen die sinds 1998 wordt gevolgd binnen het Meetnet Reptielen. Deze groep ringslangen lijkt het goed te doen en hoe langer hoe vaker worden de ringslangen ook in de tuinen van de bewoners van Geerdinkhof aangetroffen, bijvoorbeeld om eieren af te zetten. Ruud Wolterman doet verslag van ringslangen en eilegels in de tuin van zijn buurman.

“Ik heb gisteren 14 oktober 2004 een composthoop bij mijn buurman in de tuin doorgespit en trof twee legsels aan; een van 25 en een van 22 eieren. Alle eieren waren uitgekomen. We hebben de hoop weer gerestaureerd, dus die ligt klaar voor volgend jaar. 1 ei was niet uitgekomen. Er zat een verrot zwartige substantie in, de rest (24 en 22 eieren) waren leeg. De eigenaar meldde mij in september dat hij een jong ringslangetje gedood had bij het maaien van het gazon. Daarvoor, in juni, vertelde hij al enkele keren grote ringslangen te hebben gezien op en voor de hoop, wel vijf verschillende slangen volgens zijn zeggen. De broeihoop wordt regelmatig opgehoogd/aangevuld, ligt tegen de

waterkant, half onder de struiken, maar ontvangt 's morgens zon tot ongeveer 14:00 uur. De beide legsels bevonden zich vrij dicht aan de oppervlakte aan de zonkant. De hoop is ongeveer 1 meter hoog en bestaat uit groente/fruit/tuin afval vermengd met wat riet en takken. Perfect voor ringslangen dus. Overigens zijn de waterpartijen van het park en bij deze broeihoop afgelopen jaar voorzien van nieuwe (en aartslelijke) beschoeiing bestaande uit van die blanke paaltjes. Schijnbaar is dat toch geen belemmering voor ringslangen om die plek te bereiken. Tussen de nieuwe beschoeiing en het water zijn veel ondiepe plassen met daarin vaak kikkers, voedsel voor de jonge slangetjes.”